

Lovforslag nr. L 103. Fremsat den 21. januar 2009 af økonomi- og erhvervsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om finansiel stabilitet

(Overgangsordning for statslig garanti m.v.)

§ 1

I lov nr. 1003 af 10. oktober 2008 om finansiel stabilitet foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Der kan ydes statslige genudlån til Afviklingsselskabet.«

2. I § 4 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Afviklingsselskabet sikrer rettidig betaling af samtlige forfaldne krav, jf. stk. 1 og 2.«

3. I § 5 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed §§ 61, stk. 8, 170, 171 og 175 finder ikke anvendelse i forhold til Afviklingsselskabet.«

4. Efter § 6 indsættes:

»Kapitel 2 a

Afvikling af nødlidende pengeinstitutter m.v.«

5. I § 7, stk. 2, ændres »sine aktiver og passiver« til: »sin virksomhed helt eller delvist«.

6. I § 7, stk. 2, indsættes efter 1. pkt.: »Afviklingsselskabet afgør, hvilke dele af pengeinstituttets virksomhed der ikke skal overdrages.«

7. § 8, stk. 1, affattes således:

»Afviklingsselskabet kan i stedet for at indgå aftale med et nødlidende pengeinstitut efter § 7 vælge at afholde udgifter til eller indskyde kapital i et pengeinstitut, der helt eller delvist overtager det nødlidende pengeinstitut, eller på anden måde medvirke til afvikling af det omhandlede

pengeinstitut i overensstemmelse med lovens formål.«

8. I § 11, 1. pkt., ændres »i pengeinstitutter og filialer omfattet af ordningen« til: »og indskydere, jf. § 4, stk. 1 og 2,«.

9. § 11, 2. pkt., affattes således:

»Forpligtelser i Afviklingsselskabet og dets datterselskaber, der overstiger Det Private Beredskabs forpligtelser efter § 9, dækkes af staten.«

10. Efter § 16 indsættes før kapitel 5:

»Kapitel 4 a

Ordning med individuel statsgaranti for simpel, usikret gæld

§ 16 a. Der etableres en ordning, hvorefter Afviklingsselskabet efter ansøgning kan indgå aftale om ydelse af individuel statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) med en løbetid på op til 3 år.

Stk. 2. Ordningen administreres af Afviklingsselskabet i henhold til bestemmelserne i denne lov.

Stk. 3. Den i stk. 1 nævnte ordning omfatter lån udstedt senest den 31. december 2010. Der kan ansøges om individuel statsgaranti på lån indtil den 31. december 2010. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at fristen i 2. pkt. forlænges.

§ 16 b. Ansøgning efter § 16 a kan indgives af danske pengeinstitutter, datterselskaber i Danmark af udenlandske pengeinstitutter samt realkreditinstitutter, som opfylder solvenskravet på 8 pct., kravet til instituttets individuelle solvensbehov og et eventuelt højere individuelt solvenskrav fastsat af Finanstilsynet, jf. § 124 i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 2. Ansøgningen om statsgaranti skal indsendes til Afviklingsselskabet og vedlægges følgende dokumenter:

- 1) En redegørelse for opgørelsen af det individuelle solvensbehov.
- 2) En redegørelse fra kreditinstituttet om instituttets økonomiske stilling og fremtidsudsigter samt en udtalelse fra instituttets godkendte revisor herom.
- 3) Den seneste årsrapport og det seneste kvartalsregnskab.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgningskrav, om udtalelsen fra revisor, behandlingen af ansøgningerne, samt om offentliggørelse af oplysninger om udstedte garantier m.v.

§ 16 c. For individuel statsgaranti efter § 16 a gælder i statsgarantiperioden følgende vilkår:

- 1) Der må ikke udbetales udbytte. Der kan dog udbetales udbytte fra den 1. oktober 2010, forudsat at det kan rummes inden for det løbende overskud.
- 2) Der må ikke foretages kapitalnedsættelser, iværksættes nye tilbagekøbsprogrammer af egne aktier, udstedes fonds- eller friaktier til favørkurs eller i øvrigt gøres brug af lignende fordelagtige ordninger. Dette gælder dog ikke helt eller delvist tilbagekøb af statens aktier som led i en afvikling af et statsligt kapitalindskud i de institutter, hvor staten har en konverteringsret.
- 3) Der må ikke igangsættes nye aktieoptionsprogrammer eller andre lignende ordninger

til direktionen, og eksisterende programmer samt andre lignende ordninger må ikke forlænges eller fornyes.

- 4) Kreditinstituttet betaler en garantiprovision for statsgarantien, som fastsættes individuelt for hvert enkelt institut.

Stk. 2. Garantiprovisionen, jf. stk. 1, nr. 4, tilfalder staten.

Stk. 3. Reglerne i § 13, stk. 1, 2, 4, 5 og 7, finder tilsvarende anvendelse på aftaler om individuel statsgaranti.

Stk. 4. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler for fastsættelsen og beregningen af den garantiprovision, som skal betales til staten i henhold til stk. 1, nr. 4.

Stk. 5. Hvis et pengeinstitut eller realkreditinstitut, der har indgået aftale om en individuel statsgaranti på lån, overtræder de vilkår, som følger af § 16 c, stk. 1, nr. 1-4, kan Finanstilsynet udstede en advarsel til det pågældende kreditinstitut, afsætte bestyrelsesmedlemmer i det pågældende institut eller påbyde instituttet at afsætte en direktør i det pågældende institut.

Stk. 6. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om og vilkår for Afviklingsselskabets indgåelse af aftale om ydelse af statsgaranti efter § 16 a.

§ 16 d. Forvaltningsloven gælder for Afviklingsselskabets behandling af ansøgninger om statsgaranti i medfør af § 16 a.«

11. § 17, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Den generelle statslige garantiordning, jf. § 1, ophører den 30. september 2010.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 4. februar 2009.

Stk. 2. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter vedtagelsen.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Med Folketingets vedtagelse den 10. oktober 2008 af lov nr. 1003 om finansiel stabilitet, blev der spændt et sikkerhedsnet ud under alle indskydere og andre simple kreditorer, så de har fuld sikkerhed for deres tilgodehavender i pengeinstitutter i Kongeriget Danmark med henblik på at sikre, at danske pengeinstitutter igen kunne finde likviditet til at finansiere deres forretninger med.

Den internationale finansielle krise havde medført, at pengemarkederne var frosset til, og selv sunde pengeinstitutter havde derfor svært ved at finde likviditet. Bankerne var således i modsætning til tidligere blevet meget mere tilbageholdende med at låne penge til hinanden af frygt for, at det låntagende pengeinstitut gik konkurs. Det truede den finansielle stabilitet i Danmark, og det kunne få alvorlige negative konsekvenser for landets virksomheder og borgere.

Lov om finansiel stabilitet sikrer således samtlige indskydere, og det samme gælder bankerne for så vidt angår de lån, de yder til hinanden. Når et pengeinstitut låner til et andet institut, vil det långivende pengeinstitut således ikke længere have en kreditrisiko i forhold til det låntagende pengeinstitut. Dette sikrer den finansielle stabilitet ved at bidrage til, at pengeinstitutterne igen har incitament til at låne penge ud til hinanden.

De nuværende vilkår på de finansielle markeder skaber stadig usikkerhed om og under hvilke betingelser, det vil være muligt at fremskaffe likviditet, når statsgarantien udløber. Det er således allerede nu en udfordring for pengeinstitutterne m.v. at sikre den mellemlange likviditetsfremskaffelse. Udfordringen skal derudover ses i lyset af, at pengeinstitutterne samlet set har et betydeligt indlånsunderskud, som normalt finansieres ved mellemlang likviditetsfremskaffelse. Der er derfor en risiko for, at pengeinstitutterne vælger at nedbringe deres udlån for at mindske deres indlånsunderskud, såfremt det ikke er muligt at fremskaffe den nødvendige likviditet.

Hertil kommer, at det, da den danske ordning blev aftalt, var en forudsætning, at statsgarantierne skulle løbe i to år. Eurolandene indgik efterfølgende den 12. oktober 2008 en aftale, som generelt åbnede for at give længere statsgarantier (op til 5 år), end der hidtil var lagt op til. Det Europæiske Råd har efterfølgende tiltrådt aftalen. Flere EU-lande har benyttet sig af muligheden for at give længere garantier, end der er mulighed for i Danmark. Det betyder, at danske pengeinstitutter er dårligere stillet i konkurrencen med udenlandske pengeinstitutter, når det gælder lån, som skal løbe eller optages udover den nuværende statsgaranti-periode, dvs. efter den 30. september 2010.

Disse forhold kan medføre, at institutterne vil blive tvunget til at reagere ved at nedbringe deres udlån i betydeligt omfang fremover. Manglende kreditmuligheder vil kunne medvirke til både at forlænge og forværre det konjunkturmæssige tilbageslag, som dansk økonomi er på vej ind i. Der er indikationer på, at danske virksomheder allerede oplever sådanne u hensigtsmæssige kreditbegrænsninger. Det indebærer risiko for en kreditklemme til ugunst for samfundsøkonomien.

Med henblik på at understøtte normaliseringen af kreditgivningen har et bredt politisk flertal bestående af regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, og Liberal Alliance derfor indgået en aftale om en kreditpakke. Aftalen indebærer blandt andet, at der skabes en 3-årig overgangsordning for statsgarantien i Aftale om finansiel stabilitet, hvorved der sikres en gradvis udfasning af den nuværende statsgaranti, som udløber 30. september 2010. Overgangsordningen indebærer, at der på individuel basis kan ansøges om statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds). Ordningen åbner således også mulighed for, at der kan ansøge om statsgaranti på udstedelsen af deres supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) på særligt dækkede obligationer.

Der vil kunne ansøges om en individuel statsgaranti for ny ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) indtil og med den 31. december 2010 med mulighed for forlængelse. Lånene skal udstedes senest den 31. december 2010 og løbetiden på lånene kan være op til 3 år. Dette skal sikre pengeinstitutterne og realkreditinstitutterne mulighed for at opnå statsgaranti for mellemlange lån frem til og med den 31. december 2013 i stil med, hvordan det er i andre landes garantiordninger.

Udover etableringen af denne overgangsordning vil der blive etableret en ordning for statslige kapitalindskud i kreditinstitutter i Danmark. Baggrunden er, at forværringen af konjunkturbilledet har medført, at kreditinstitutterne i de kommende år vil komme til at opleve et stigende pres på deres solvens, og med den finansielle krise vil kreditinstitutterne have svært ved at rejse yderligere kapital på de internationale kapitalmarkeder. Kreditinstitutterne bliver derfor tvunget til at reagere ved at nedbringe deres udlån i betydeligt omfang. Det indebærer risiko for en kreditklemme til ugunst for samfundsøkonomien, og for at imødegå denne kreditklemme er der et behov for et statsligt kapitalindskud i den finansielle sektor.

Formålet med ordningen om kapitalindskud i kreditinstitutter i Danmark er ikke at hjælpe kreditinstitutterne eller deres aktionærer, men at skabe en finansiel stødpude og dermed sikre et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, således at risikoen for, at sunde virksomheder og husholdninger ikke kan få finansieret deres aktiviteter i kreditinstitutterne, mindskes. Det er et krav, at de kreditinstitutter, der modtager statslige kapitalindskud, ikke strammer udlånspolitikken mere, end den almindelige konjunkturudvikling tilsiger under behørig hensyntagen til, at institutterne samtidig skal drive en sund og ansvarlig forretning.

Ordningerne vil mindske institutternes behov for at reducere udlån og dermed modvirke en kreditklemme i Danmark.

2. Indhold

2.1. Overgangsordning

Lov om finansiel stabilitet giver indskydere og andre simple kreditorer en statsgaranti frem til og med den 30. september 2010. De nuværende vilkår på de finansielle markeder skaber imidlertid usikkerhed om og under hvilke betingelser, det vil være muligt at fremskaffe likviditet, når statsgarantien udløber.

Da den nuværende statsgarantiordning blev udført og vedtaget som lov om finansiel stabilitet, var den danske model for statsgaranti en af de første mo-

deller, der blev vedtaget i EU. Der var derfor ikke en EU-norm at læne sig op ad i udformningen af statsgarantiordningen med hensyn til det konkrete indhold af statsgarantiordningen og ikke mindst i hvor lang tid, der skulle ydes statsgaranti. Siden lov om finansiel stabilitet blev vedtaget, har flere EU-lande fået deres egen ordning. Fællestrækkene ved disse ordninger er, at der ydes længerevarende garantier, end det efter lov om finansiel stabilitet er muligt at yde i Danmark. Det skyldes bl.a., at Eurolandene den 12. oktober 2008 indgik en aftale, som generelt åbner for garantier i op til 5 år. Det Europæiske råd har efterfølgende tiltrådt aftalen.

Den danske model giver kun mulighed for statsgaranti indtil den 30. september 2010, dvs. ca. 2 år fra ikrafttrædelsesdatoen, og da andre EU-landes statsgarantiordninger giver længere garanti, vil danske pengeinstitutter stå i en sværere situation med hensyn til at fremskaffe den nødvendige kapital sammenlignet med pengeinstitutter i andre EU-lande.

Dertil kommer det forhold, at pengeinstitutterne i den nuværende situation har et ikke ubetydeligt indlånsunderskud. Under normale markedsvilkår vil pengeinstitutterne finansiere dette indlånsunderskud ved at udstede obligationslån og anden usikret gæld, fx kommercielle papirer. Når de finansielle markeder fastfryses, som det er tilfældet med den nuværende finansielle krise, kan pengeinstitutterne ikke rejse den fornødne likviditet på de finansielle markeder uden en statsgaranti. Dermed vil de være tvunget til at reducere indlånsunderskuddet ved at opsiges lån for erhvervsvirksomheder og borgere for at kunne indfri pengeinstituttets mellemlange gældsforpligtelser, dvs. lån med typisk løbetid fra 1 til 5 år, med de negative samfundsøkonomiske konsekvenser, der heraf følger.

For at sikre de danske penge- og realkreditinstitutters muligheder for at fremskaffe den nødvendige kapital også efter den 30. september 2010 på lige vilkår i forhold til pengeinstitutter i andre lande indføres der en frivillig overgangsordning i form af en gradvis udfasning af den gældende statsgaranti. Overgangsordningen åbner mulighed for, at danske pengeinstitutter, datterselskaber i Danmark af udenlandske pengeinstitutter samt realkreditinstitutter, der opfylder solvenskravene i § 124 i lov om finansiel virksomhed, kan ansøge om en individuel statsgaranti for specifikke udstedelser af ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) med en løbetid på op til 3 år udstedt inden den 31. december 2010 for at lette overgangen til normale markedsvilkår.

Muligheden for at ansøge om sådanne individuelle statsgarantier på ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) er åben for pengeinstitutter og datterselskaber i Danmark af udenlandske pengeinstitutter, uanset om de er medlemmer af Det Private Beredskab og dermed omfattet af den generelle statsgaranti, der er gældende til og med den 30. september 2010.

Da den nuværende situation på de finansielle markeder gør det vanskeligt – eller i hvert fald meget dyrt – for penge- og realkreditinstitutterne at finansiere den del af deres SDO-virksomhed, der vedrører den supplerende sikkerhedsstillelse, åbnes der således mulighed for, at nye udstedelser til penge- og realkreditinstitutternes supplerende sikkerhedsstillelse, såkaldte junior covered bonds, også omfattes af overgangsordningen. Statsgaranti for lån optaget til at finansiere den supplerende sikkerhedsstillelse sikrer derfor realkreditinstitutternes finansieringsmuligheder og mindsker udfordringen med at skulle stille supplerende sikkerhed, som følger af kravet om, at lånegrænserne i ejendommene løbende skal overholdes. Der er derimod ikke for nuværende problemer med at afsætte den del af obligationslånet, der har pant i fast ejendom, til det private marked.

Ordningen med individuel statsgaranti er på linje med, hvorledes andre lande, som for eksempel Storbritannien og Sverige, har afgrænset deres statsgaranti.

Almindelige indskydere er omfattet af den generelle statslige garantiordning og vil dermed være fuldt dækket frem til og med den 30. september 2010. Herefter vil almindeligere indskydere være dækket af den forhøjede indskydergaranti på 750.000 kr., hvis en bank går i betalingsstandsning eller konkurs. Der forventes således vedtaget EU-regler, der vil indebære en totalharmonisering af indskydergarantien i EU-landene, sådan at alle lande senest fra den 31. december 2010 skal garantere indskud på op til 750.000 kr. Det vil fjerne konkurrenceforvridningen på garantidækningen på tværs af landegrænserne. Det indgår i den politiske aftale, at indskydergarantigrænsen vil blive forhøjet til 750.000 kr. gældende fra den 1. oktober 2010. Tryghed og sikkerhed for indskyderne sikres gennem en kombination af den forhøjede indskydergaranti og muligheden for statsgaranti samt den mulighed for pengeinstitutterne til at få et statsligt kapitalindskud, som er indeholdt i den politiske aftale af 18. januar 2009. Et statsligt kapitalindskud gør, at pengeinstitutterne bliver så velpolstrede, at risikoen

for, at pengeinstitutterne kommer i problemer, begrænses.

I den nuværende statslige garantiordning er der lagt restriktioner på pengeinstitutterne m.v. i form af et udbyttestop, et forbud mod nye aktieoptionsprogrammer og forlængelse af eksisterende samt et forbud mod tilbagekøbsprogrammer indtil september 2010. Endvidere er der i ”bekendtgørelse om de risici pengeinstitutter omfattet af garantiordningen må påtage sig” fastlagt nærmere regler for omfanget af den risiko, som pengeinstitutter må påtage sig.

Det foreslås, at tilsvarende restriktioner kommer til at gælde ved indgåelse af aftale om statsgaranti for specifikke udstedelser af ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds). Disse restriktioner vil således blive et obligatorisk vilkår for samtlige pengeinstitutter m.v., herunder også for de pengeinstitutter og realkreditinstitutter, som ikke i dag er underlagt betingelser i lov om finansiel stabilitet.

Efter 2010 vil der for de deltagende pengeinstitutter m.v. være mulighed for udbytteudbetaling dog således, at udbyttebetalingerne ikke kan være større, end at de kan finansieres ud af de løbende overskud. Forbuddet mod tilbagekøbsprogrammer opretholdes, indtil den individuelle statslige garanti udløber. Ligeledes vil forbuddet mod aktieoptionsprogrammer og andre lignende ordninger være gældende i hele den periode, hvor et penge- eller realkreditinstitut har fået en individuel statsgaranti på ikke-efterstillet, usikret gæld eller for supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds).

Det vil fremgå af de dokumenter, som Afviklings-selskabet udsteder i forbindelse med den individuelle garantistillelse, hvorledes kreditorerne skal forholde sig for at få den statslige garanti udbetalt, hvis et penge- eller realkreditinstitut misligholder sine forpligtelser.

2.2. Overtagelsestilskud fra Afviklingsselskabet

Det er med lov om finansiel stabilitet lagt til grund, at pengeinstitutter med solvensproblemer skal afvikles via Afviklingsselskabet, såfremt der ikke kan findes private løsninger. Dette skal bl.a. sikre, at almindelige kreditorer ikke lider tab.

De hidtidige erfaringer peger på, at afviklingsprocesserne kan blive ganske langvarige, hvis tabene skal begrænses, og hvis afviklingen ikke skal påføre pengeinstitutternes kunder betydelige gener. Derfor vil staten (Afviklingsselskabet) formentlig i længere tid skulle stå for driften, inden pengeinstitutvirksomhe-

den (eller den sunde del) kan overdrages til andre pengeinstitutter.

Det er i lyset heraf væsentligt at styrke Afviklings-selskabets instrumenter med henblik på at fremme andre pengeinstitutters overtagelse af nødlidende institutter. Det foreslås derfor, at Afviklingsselskabet i lighed med Det Private Beredskab får mulighed for at afholde udgifter med henblik på at sikre de simple kreditorer mod tab. Det åbner for, at Afviklingsselskabet kan betale et overtagende pengeinstitut et kontant engangsbeløb for at overtage et nødlidende pengeinstitut, såfremt det vurderes at være den økonomisk mest hensigtsmæssige løsning. Denne løsning minder om den mulighed, der allerede i dag er for, at Det Private Beredskabs forpligtelser i forhold til Afviklingsselskabet efter aftale kan nedskrives, såfremt medlemmer af Det Private Beredskab påtager sig at afholde udgifter i forbindelse med overtagelsen af et nødlidende kreditinstitut, jf. § 12 i lov om finansiel stabilitet. Afviklingsselskabet vil også kunne stille en begrænset tabskaution overfor et pengeinstitut, der ønsker at overtage et nødlidende pengeinstitut, til dækning af mulige tab på for eksempel risikofyldte kundeforhold.

2.3. Afviklingsselskabet og dets forpligtelser

Den statslige garantiordning i lov om finansiel stabilitet vil ubetinget og uigenkaldeligt garantere samtlige simple kreditorers krav i de pengeinstitutter og filialer, der er medlemmer af Det Private Beredskab. Med lovforslaget præciseres det, at Afviklingsselskabet er forpligtet til at sikre rettidig betaling af samtlige forfaldne krav fra de simple kreditorer og indskydere. Behovet for præciseringen skyldes, at især udenlandske kredit- og kreditvurderingsinstitutter har haft vanskeligt ved at gennemskue samspillet mellem statens forpligtelser og Afviklingsselskabets forpligtelser efter loven. Afviklingsselskabet har til opgave at sikre, at de simple kreditorer ikke rammes af en krise i et pengeinstitut, jf. § 4, stk. 1 og 2, § 8 samt § 11. Selskabet vil derfor sikre, at samtlige krav betales rettidigt, og i takt med at de forfalder.

2.4. Færøerne og Grønland

Loven finder anvendelse også i Grønland og på Færøerne fra det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt den 4. februar 2009. Den del af loven, der vedrører realkreditområdet, gælder dog ikke for Færøerne, da realkreditområdet er overtaget som færøsk særanliggende. Lovforslaget er inden fremsættelsen forelagt hjemmestyremyndighederne i Grønland og på Færøerne. Det drøftes i den forbindelse med de respektive landsstyrelser, om Grønland og Færøerne ønsker at være omfattet af loven. Kan Grønlands Hjemmestyre hen-

holdsvis Færøernes Hjemmestyre ikke tiltræde lovforslaget, vil regeringen fremsætte et ændringsforslag, hvorefter lovens territoriale anvendelsesområde ikke omfatter Grønland og/eller Færøerne.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne eller kommunerne.

Det vurderes, at pengeinstitutternes brug af den statslige overgangsordning maksimalt vil svare til det samlede indlånsunderskud på ca. 600 mia. kr. Realkreditinstitutternes behov for garanti af den supplerende sikkerhedsstillelse afhænger af en række omstændigheder ved deres låntagning og prisudviklingen på ejendomsmarkedet. Det er ikke umiddelbart muligt at opgøre det potentielle behov nærmere. Den samlede, forventede garantiprovision ved ét træk på overgangsordningen svarende til indlånsunderskuddets størrelse er 4,8 mia. kr. årligt. Dertil kommer eventuelle præmieindtægter fra realkreditinstitutterne. Risikoen for, at staten lider tab ved en udvidelse af garantiordningen, afhænger af en række omstændigheder knyttet til de deltagende institutter, ligesom længden og dybden af den nuværende finansielle krise og den generelle samfundsøkonomiske udvikling har betydning. Det er parametre behæftet med en betydelig usikkerhed, hvorfor statens eventuelle risiko for tab ikke kan opgøres med sikkerhed. Der vil så vidt muligt blive taget højde for denne usikkerhed i forbindelse med fastsættelsen af garantiprovisionerne.

Det fastsættes at garantiprovisionen tilfalder staten. Der vil blive indgået en administrationsaftale med Afviklingsselskabet om administrationen af ordningen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vil have positive økonomiske konsekvenser for de penge- og realkreditinstitutter, som gør brug af overgangsordningen, idet den statslige garanti vil give institutterne mulighed for at opnå finansiering på mere fordelagtige vilkår. Det vil kunne give de pågældende penge- og realkreditinstitutter en ikke ubetydelig omkostningsbesparelse i forhold til en situation uden en statsgaranti for deres lån.

Penge- og realkreditinstitutter, der vælger ikke at gøre brug af overgangsordningen, vil ikke blive påvirket.

5. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at have miljømæssige konsekvenser

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget vurderes at indeholde statsstøtte omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, idet det må antages, at penge- og realkreditinstitutterne opnår en fordel ved at få stillet den statslige garanti til rådighed. Ordningen skal således anmeldes til Europa-Kommisjonen med henblik på godkendelse, jf. EF-traktatens artikel 88, stk. 3.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Børsmæglerforeningen, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Rederiforening, Danmarks Skibskredit A/S, Dansk Aktionærforening, Dansk Autoriseret Markedsplads A/S, Dansk Byggeri, Dansk Ejendoms-mæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk

Landbrug, Danske Advokater, Danske Andelskasser, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den danske Fondsmæglerforening, FDIH - Foreningen for Distance- og Internethandel, Finans og Leasing, Finansforbundet, Finansrådet – Danske Pengeinstitutters Forening, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Forsikring & Pension, Forsikringsmæglerforeningen i Danmark, Forsikringsmæglernes Brancheforening, Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne, Garantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Hjemmestyre via Rigsombudsmanden i Grønland, Håndværksrådet, InvesteringsForenings-Rådet, IT-branchen, Landbrugsrådet, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), OMX Den Nordiske Børs København A/S, PBS (Payment Business Services), Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Regionale Bankers Forening, Rigsrevisionen, Sammenslutningen Danske Andelskasser og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

F. t. l. vedr. finansiel stabilitet

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget vil have positive økonomiske konsekvenser for de penge- og realkreditinstitutter, som gør brug af overgangsordningen, idet den statslige garanti vil give institutterne mulighed for at opnå finansiering på mere fordelagtige vilkår. Det vil kunne give de pågældende penge- og realkreditinstitutter en ikke ubetydelig omkostningsbesparelse i forhold til en situation uden en statsgaranti for deres lån.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget vurderes at indeholde statsstøtte omfattet af EF-traktatens artikel 87, stk. 1, idet det må antages, at penge- og realkreditinstitutter opnår en fordel ved at få stillet den statslige garanti til rådighed. Ordningen skal således anmeldes til Europa-Kommissionen med henblik på godkendelse, jf. EF-traktatens artikel 88, stk. 3.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Med bestemmelsen i stk. 3 sikres der hjemmel til, at der eventuelt kan ydes statslige genudlån til Afviklingsselskabet, så den nødvendige likviditet kan sikres i tilfælde af, at den akkumulerede likviditet i Afviklingsselskabet gennem de månedlige indbetalinger af garantiprovision ikke er tilstrækkelig.

Til nr. 2

Med bestemmelsen præciseres det, at Afviklingsselskabet vil sikre rettidig betaling af samtlige forfaldne krav fra simple kreditorer og indskydere, jf. stk. 1 og 2.

Behovet for denne præcisering skal bl.a. ses i lyset af, at udenlandske kreditinstitutter og kreditvurderingsinstitutter har haft vanskeligt ved at gennemskue

samspillet mellem statens forpligtelser og Afviklingsselskabets forpligtelser efter loven, herunder hvornår og hvordan Afviklingsselskabet mere konkret vil sikre de simple kreditorers og indskyderes krav mod pengeinstitutter og filialer af udenlandske pengeinstitutter.

Lov om finansiel stabilitet fastlægger, at staten ubetinget og uigenkaldeligt garanterer samtlige simple kreditorers krav mod pengeinstitutter og filialer af udenlandske pengeinstitutter, som er medlem af Det Private Beredskab, i det omfang sådanne krav ikke dækkes på anden måde, jf. § 1 i loven. Statens garanti sikrer, at der til stadighed eksisterer det nødvendige økonomiske fundament for gennemførelsen af garantiordningen.

Med loven er der således skabt en ordening, hvor staten garanterer, at alle de omfattede simple kreditorer har sikkerhed for, at deres krav er dækket fuldt ud indtil ordningens ophør.

Med det formål at honorere statens forpligtelser er der stiftet det 100 procent statejede aktieselskab – Afviklingsselskabet – som i praksis skal sikre, at de simple kreditorer får dækket deres krav. Staten garanterer for Afviklingsselskabet. Når Afviklingsselskabet indfrier et forfaldent krav i et pengeinstitut, indtræder Afviklingsselskabet i samtlige af kreditors rettigheder.

Afviklingsselskabet har til opgave at sikre, at de simple kreditorer stilles således, at deres tilgodehavender ikke rammes af en krise i et pengeinstitut, jf. § 4, stk. 1 og 2, § 8 samt § 11. Selskabet vil sikre, at samtlige krav betales rettidigt, og i takt med at de forfalder.

Er der for eksempel tale om en situation, hvor den manglende betaling vedrører et pengeinstitut, der ikke opfylder solvenskravene i § 124 i lov om finansiel virksomhed, vil Finanstilsynet kontakte Afviklingsselskabet og samtidig fastsætte en frist efter § 225 i lov om finansiel virksomhed. Fra tidspunktet for Finanstilsynets udstedelse af en frist efter § 225 i lov om finansiel virksomhed garanterer Afviklingsselskabet, at samtlige simple kreditorer får dækket deres krav fuldt ud, og Afviklingsselskabet vil honorere alle anmeldte krav, efterhånden som de forfalder og senest inden udløbet af en eventuel henstandsperiode.

Er der derimod tale om en situation, hvor et pengeinstitut ikke opfylder solvenskravene i § 124 i lov om finansiel virksomhed, og Finanstilsynet allerede har fastsat en frist efter § 225 i lov om finansiel virksomhed, vil Finanstilsynet kontakte Afviklingsselskabet, som vil honorere alle anmeldte krav, efterhånden som de forfalder og senest inden udløbet af en eventuel henstandsperiode.

Måtte der opstå en situation, hvor et pengeinstitut, der opfylder solvenskravene i § 124 i lov om finansiel virksomhed, ikke betaler et forfaldent krav, vil Finanstilsynet straks kontakte Afviklingsselskabet, der – medmindre der er tale om en fejltagelse eller forglemmelse – vil honorere alle anmeldte krav, efterhånden som de forfalder og senest inden udløbet af en eventuel henstandsperiode.

Når et pengeinstitut undlader at betale et berettiget krav rettidigt – og der ikke er tale om en fejl eller forglemmelse – kan det anses for at være udtryk for, at der er et problem i pengeinstituttet og dets økonomi, uanset at pengeinstituttet eventuelt selv mener, at det opfylder solvenskravet og har tilstrækkelig likviditet. En kriseramte finansiel virksomhed er ikke nødvendigvis i betalingsstandsning eller under konkurs på det tidspunkt, hvor det er relevant at overveje, om der skal ydes en statslig garanti eller stilles statsmidler til råd-

dighed for en afvikling. Et pengeinstitut er således i en krisesituation, når det ikke lever op til - eller uomgængeligt ikke vil kunne leve op til - de forpligtelser, der følger af den finansielle regulering, og hvor virksomheden - hvis den ikke hurtigt retter op på forholdene - vil miste sin tilladelse til at drive virksomhed i henhold til lov om finansiel virksomhed. Et pengeinstitut, der ikke betaler et forfaldent krav, er således også efter de gældende regler i lov om finansiel virksomhed forpligtet til straks at sende en meddelelse herom til Finanstilsynet. En sådan meddelelse vil få Finanstilsynet til at reagere.

I en situation, hvor et pengeinstitut ikke betaler et forfaldent krav, er det derfor vigtigt, at de simple kreditorer også er dækket af garantiordningen og derved ikke oplever tab eller omkostninger som følge af pengeinstituttets manglende betaling. Den statslige garantiordning beskytter derfor indtil ordningens udløb den 30. september 2010 de simple kreditorer, som ikke får deres berettigede krav dækket rettidigt, selv om banken måske ud fra en umiddelbar vurdering er både solvent og likvid. Afviklingsselskabet vil umiddelbart efter at have dækket simple kreditorer i en sådan situation tage de nødvendige skridt med henblik på en eventuel afvikling af det pågældende pengeinstitut i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser, herunder i yderste instans indgive en konkursbegæring mod pengeinstituttet. Hvis ikke de simple kreditorer kan være sikre på, at den statslige garantiordning ubetinget og uigenkaldeligt vil dække deres krav rettidigt, vil der være skabt en usikkerhed i markedet, som kan gøre, at selv sunde pengeinstitutter igen kan få vanskeligt ved at finde likviditet.

I Afviklingsselskabets forpligtelser ligger også, at kreditorerne får dækning for deres respektive krav efter de nøjagtig samme retningslinjer, som har været aftalt med det kriseramte pengeinstitut, herunder for så vidt angår renter og kurstab.

Hvis fx en långiver har et tilgodehavende i udenlandsk valuta i et kriseramte pengeinstitut, vil långiver fortsat have krav på at modtage sin betaling efter de retningslinjer, som var aftalt med det kriseramte pengeinstitut. Kursen fastfryses ikke på det tidspunkt, hvor det kriseramte pengeinstituts aktiviteter overgår til Afviklingsselskabet eller et andet pengeinstitut.

Et kriseramte pengeinstitut kan endvidere have optaget lån med variabel rente hos en långiver og herudover indgået en aftale om fastfrysning af renten. Alt efter renteutviklingen herefter kan en sådan såkaldt swap-aftale have et positivt eller negativt udvisende for det kriseramte pengeinstitut. Ligesom i eksemplet ovenfor om udenlandsk valuta fastfryses swap-afta-

lens udvisende ikke på overdragelsestidspunktet, men fortsætter i det nye pengeinstitut – enten i regi af Afviklingsselskabet eller i et andet pengeinstitut – på samme vilkår som i det kriseramte pengeinstitut.

Afviklingsselskabets honorering af kreditorernes krav vil bl.a. kunne ske i forbindelse med, at kravet overføres til et datterselskab under Afviklingsselskabet som led i afvikling af et nødlidende pengeinstitut, eller ved at kravet overføres til et andet pengeinstitut uden for Afviklingsselskabets regi, som vurderes at kunne honorere de overførte krav. Det kan herudover ske på andre måder, som Afviklingsselskabet vurderer nødvendige under hensyntagen til det overordnede hensyn om at sikre den finansielle stabilitet.

En kreditor, som ikke ønsker sit krav overdraget til et andet pengeinstitut, vil kunne nægte overførslen af sit krav til et andet pengeinstitut og herefter blive dækket som kreditor hos Afviklingsselskabet eller et af Afviklingsselskabets datterselskaber. Sidstnævnte forudsætter, at kreditor accepterer dette, herunder eventuelt i form af stiltiende accept. Der kan også forekomme tilfælde, hvor pengeinstituttet for eksempel har udstedt børsnoterede ihændehaverobligationer (der ikke er noteret på navn) og derfor ikke har kontaktoplysninger på obligationsejerne. Det kan derfor være praktisk umuligt at opnå accept af overdragelsen fra et i henhold til obligationsvilkårene tilstrækkeligt antal obligationsejere, og det kan derfor blive nødvendigt for Afviklingsselskabet at dække disse obligationsejeres eventuelle krav på tilbagebetaling direkte.

Hvis et pengeinstitut omfattet af garantiordningen med Afviklingsselskabets mellemkomst fusionerer med et pengeinstitut, som ikke er omfattet af garantiordningen, og med det ikke omfattede pengeinstitut som det fortsættende selskab, vil de hidtil dækkede krav, men ikke senere krav, også være dækket i det nye fusionerede pengeinstitut. Det fortsættende pengeinstitut overtager forpligtelsen til at indbetale til Det Private Beredskab for så vidt angår de hidtil dækkede krav. Hvis et pengeinstitut, der er medlem af Det Private Beredskab, udelukkes fra garantiordningen, vil krav opstået forud for udelukkelsen, herunder renter og kurstab, men ikke senere krav, blive honoreret af Afviklingsselskabet i overensstemmelse med ordningens regler. Hvis aktierne i et dansk pengeinstitut, som er dækket via garantiordningen, overtages af et udenlandsk pengeinstitut, således at det danske pengeinstitut bliver et datterselskab af et udenlandsk pengeinstitut, sker der heller ingen ændring. Det danske datterselskab fortsætter under garantiordningen.

Ved garantiordningens ophør pr. 30. september 2010 vil ubetalte krav, der forfalder forud for ophøret

eller udelukkelsen, herunder renter og kurstab, også blive honoreret af Afviklingsselskabet i overensstemmelse med ordningens regler.

For den statslige garantiordning betaler Det Private Beredskab et samlet bidrag på op til 35 mia. kr. over to år. Staten har aftalt med Det Private Beredskab, at det samlede bidrag vil blive indbetalt efter lovens system i §§ 9 og 10, uanset om enkelte pengeinstitutter eller filialer måtte være ude af stand til at betale deres andel. I den teoretiske situation, hvor Det Private Beredskab på trods af samtlige medlemmers solidariske hæftelse ikke er i stand til at opfylde betalingsforpligtelserne i loven, vil den statslige garantiordning imidlertid også være gældende og i kraft.

Til nr. 3

Lovens § 5 fastslår, at Afviklingsselskabet er underlagt reglerne i lov om finansiel virksomhed, årsregnskabsloven og lov om aktieselskaber, med de afvigelser, som følger af lov om finansiel stabilitet.

Det foreslås udtrykkeligt at undtage Afviklingsselskabet fra en række af reglerne i lov om finansiel virksomhed, som vurderes unødvendige som følge af det statslige enejerskab af Afviklingsselskabet.

For det første foreslås det, at Afviklingsselskabet undtages fra § 61, stk. 8, der fastslår, at finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder senest i februar skal give Finanstilsynet meddelelse om ejere af kvalificerede andele i virksomheden. Bestemmelsen ses ikke at være relevant for Afviklingsselskabet, givet at det ejes fuldt ud af staten.

Derudover foreslås det, at Afviklingsselskabet undtages fra §§ 170, 171 og 175 a, der indeholder en række regler for finansielle koncerner. De to første bestemmelser vedrører finansielle koncerners kapitalforhold. Her bestemmes det, at solvenskravet på 8 pct. gælder på koncernniveau, og at koncernen også skal fastsætte et individuelt solvensbehov. Det kan betyde, at Afviklingsselskabet og tilhørende datterselskaber skal kapitaliseres med et større beløb, end hvis koncernreglerne ikke fandt anvendelse, og hvor reglerne for solvenskrav og -behov derfor kun finder anvendelse på hvert enkelt datterselskab. Da Afviklingsselskabet er garanteret af staten, er der ikke et behov for at binde mere kapital i selskabet end højst nødvendigt. Reglen i § 175 a bestemmer, at en finansiel koncern skal indberette alle engagementer, der udgør mere end 10 pct. af basiskapitalen. Bestemmelsen har til formål at sikre, at Finanstilsynet kan følge udviklingen i en koncerns væsentligste engagementsrisici. Finanstilsynet har ikke behov for en sådan indberetning fra Af-

viklingsselskabet som følge af det statslige ejerskab af selskabet.

Til nr. 4

Overskriften om "Afvikling af nødlidende pengeinstitutter m.v." sættes ind for at tydeliggøre strukturen i loven, således at det klart fremgår, at de følgende bestemmelser vedrører processen omkring afvikling af nødlidende pengeinstitutter.

Det følger af § 11 i lov om finansiel stabilitet, at Afviklingsselskabet garanterer, at alle simple kreditorer i pengeinstitutter og filialer omfattet af ordningen dækkes fuldt ud indtil ordningens ophør. Afviklingsselskabet skal således sikre, at de simple kreditorer ikke lider tab. Af hensyn til at sikre størst mulig værdi af de overtagne aktiver vil Afviklingsselskabet endvidere forestå en økonomisk ansvarlig afvikling af det nødlidende pengeinstitut.

I lyset af de seneste måneders udvikling på de finansielle markeder og de hidtidige erfaringer med afvikling af nødlidende banker må det forventes, at afviklingsprocesserne kan blive ganske langvarige, hvis afviklingen skal ske på den økonomisk mest ansvarlige måde, så blandt andet statens tab begrænses, og hvis afviklingen ikke skal påføre pengeinstitutternes kunder betydelige gener. Derfor vil Afviklingsselskabet formentlig i længere tid skulle stå for driften af overtagne pengeinstitutter, inden pengeinstitutforretningen (eller den sunde del heraf) kan afvikles eller overdrages til andre pengeinstitutter.

Til nr. 5-6

Med formuleringen "et nødlidende pengeinstituts virksomhed helt eller delvist" bringes bestemmelsen i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed § 246, stk. 2. Samtidig undgås den tvivl, der har været rejst om, hvorvidt en overdragelse til Afviklingsselskabet også omfatter garantier stillet af pengeinstitutet, som holdes uden for balancen og dermed ikke indgår i aktiver eller passiver. Garantier er efter regnskabsreglerne eventualforpligtelser, medmindre garantier er aktuel, og en garanti, der ikke er gjort gældende, vil derfor hverken være et aktiv (hvis garantien er stillet over for instituttet) eller et passiv (hvis det er instituttet, der har afgivet garantien). Med den nye affattelse af overdragelsesbestemmelsen undgås denne tvivl, idet formuleringen indebærer, at sådanne garantiforpligtelser m.v. er omfattet. Afviklingsselskabet har endvidere kun pligt til at betale overtagne garantier, i det omfang disse er juridisk bindende.

Samtidig sikres Afviklingsselskabet en adgang til at undlade at overtage visse dele af det nødlidende pengeinstituts virksomhed. Det gælder i forhold til ek-

sempelvis tabsgivende datterselskaber, hvor datterselskabets kreditorer ikke er omfattet af statsgarantien mod tab. Det kan være hensigtsmæssigt at lade sådanne selskaber forblive hos det nødlidende pengeinstitut, således at det indgår i et eventuelt konkursbo. Det vurderes således hensigtsmæssigt at åbne mulighed for, at ikke-finansielle datterselskaber med en negativ egenkapital kan holdes ude af overdragelsen. Vurderingen af, hvilke dele der ikke skal overdrages til Afviklingsselskabet, skal basere sig på saglige og ensartede hensyn. Denne mulighed ændrer dog ikke på – eller i øvrigt svækker – det nødlidende pengeinstituts forpligtelse til at indgå en aftale med Afviklingsselskabet om overdragelse efter § 7, stk. 2. Afviklingsselskabet kan fortsat ikke efter § 7, stk. 2, eller § 8, stk. 2, vælge at overtage den ansvarlige kapital hverken helt eller delvist. Simple kreditorer omfattet af statsgarantien vil fortsat være dækket.

Til nr. 7

Afviklingsselskabet kan allerede efter lovens § 8 vælge at tegne kapital i et pengeinstitut, der overtager aktiver og passiver fra et nødlidende pengeinstitut. Afviklingsselskabet kan således træde til med kapital, eksempelvis i form af, men ikke begrænset til, aktiekapital, i et pengeinstitut, som ønsker at erhverve det nødlidende pengeinstituts virksomhed helt eller delvist, men ikke har tilstrækkelig kapital til at løfte opgaven. En delvis overdragelse kan bestå af selv nogle enkelte kundeforhold.

Endvidere har Afviklingsselskabet i dag mulighed for efter overtagelsen af et nødlidende pengeinstitut at opdele det i en "grøn" del, der sælges, og en "rød" del, som afvikles af Afviklingsselskabet. Muligheden for at betale et engangsbeløb til et pengeinstitut, der overtager et nødlidende pengeinstitut, svarer i en vis forstand til, at både den "grønne" og "røde" del sælges sammen, og at det overtagende pengeinstitut får dækket sine udgifter til at afvikle den "røde" del, dvs. udgifter, der ellers skulle være afholdt af Afviklingsselskabet.

Det foreslås derfor, at Afviklingsselskabet udover de allerede eksisterende instrumenter får mulighed for i lighed med den mulighed, som Det Private Beredskab har efter lov om finansiel stabilitet, at afholde udgifter til et pengeinstitut, som helt eller delvist overtager et nødlidende pengeinstitut. Herved får Afviklingsselskabet mulighed for at betale et kontant engangsbeløb til et pengeinstitut for at overtage et nødlidende pengeinstitut, og Afviklingsselskabet vil derved kunne medvirke til, at der hurtigt sker en overtagelse eller afvikling, uden at staten i regi af Afvik-

lingsselskabet skal ind og drive pengeinstitutvirksomhed.

Afviklingsselskabets mulighed for at betale et kontant overtagelsesbeløb imødegår desuden den udfordring, at det med den finansielle krise og den generelle usikkerhed i øjeblikket om engagementernes bonitet er vanskeligt at finde købere, der vil overtage nødlidende pengeinstitutter, uden at køberne får et kontant beløb som led i overtagelsen.

Muligheden for at afholde udgifter til et pengeinstitut, der overtager et nødlidende pengeinstitut helt eller delvist, åbner desuden mulighed for, at Afviklingsselskabet også vil kunne stille en begrænset tabskaution i forhold til mere risikofyldte kundeforhold.

Anvendelsen af et kontant engangsbeløb eller tabskaution må imidlertid forudsætte, at det kan anses for den økonomisk mest hensigtsmæssige løsning i forhold til alternative løsninger, som Afviklingsselskabet råder over til at sikre de simple kreditorer mod tab under hensyntagen til den finansielle stabilitet. Der er ikke i forslaget en øvre grænse på det engangsbeløb, som kan tilbydes et pengeinstitut for at overtage et nødlidende pengeinstitut. Det vil dog være en betingelse for anvendelse af instrumentet, at det sker på en åben, transparent og ikke-diskriminerende måde, hvor flere pengeinstitutter, herunder udenlandske pengeinstitutter, får mulighed for at byde ind. Det gælder således generelt for overdragelsen af et nødlidende pengeinstitut m.v., at det skal ske til en pris, som er fastsat på en åben, transparent og ikke-diskriminerende måde, uanset om det overdrages til Afviklingsselskabet, eller det nødlidende institut købes af eller fusioneres ind i et overtagende institut.

Anvendelse af instrumentet på en åben, transparent og ikke-diskriminerende måde vil endvidere sikre, at salget sker på markedsvilkår og dermed imødegår, at instrumentet kommer til at indeholde nogen form for konkurrenceforvridende støtte til købere af et nødlidende pengeinstitut eller dele heraf.

Der er med den i lov om finansiel stabilitet valgte løsning med et generelt sikkerhedsnet under de simple kreditorer lagt vægt på, at den ansvarlige kapital i videst mulig omfang skal bære de første tab med henblik på at sikre, at markedsmekanismerne fortsat fungerer. Aktionærerne vil derfor også i forbindelse med betalingen af et engangsbeløb skulle bære de første tab i det nødlidende pengeinstitut. Det gælder også i relation til muligheden for at betale et kontant engangsbeløb, idet brugen af dette instrument forudsætter at pengeinstituttet er nødlidende, hvilket vil afspejle sig i den pris, om nogen, aktionærerne kan få for deres aktier. Dette følger også af, at muligheden kun kan an-

vendes, hvis det vurderes at påføre Afviklingsselskabet færre omkostninger, under hensyntagen til den finansielle stabilitet, end tilfældet ville være, hvis et af de eksisterende instrumenter anvendes.

Det Private Beredskabs selvrisko på 10 mia. kr. og den eventuelle yderligere indeståelse på 10 mia. kr. skal fortsat dække et underskud i Afviklingsselskabet, når der afholdes udgifter forbundet med at finansiere et kontant engangsbeløb ved en overtagelse.

Hvis et pengeinstitut omfattet af garantiordningen med Afviklingsselskabets mellemkomst fusionerer med et pengeinstitut, som ikke er omfattet af garantiordningen, og med det ikke omfattede pengeinstitut som det fortsættende selskab, vil de hidtil dækkede krav, men ikke senere krav, også være dækket i det nye fusionerede pengeinstitut. Det fortsættende pengeinstitut overtager forpligtelsen til at indbetale til Det Private Beredskab for så vidt angår de hidtil dækkede krav. Hvis aktierne i et dansk pengeinstitut, som er dækket via garantiordningen, overtages af et udenlandsk pengeinstitut, således at det danske pengeinstitut bliver et datterselskab af et udenlandsk pengeinstitut, sker der heller ingen ændring. Det danske datterselskab fortsætter under garantiordningen. Der gælder ikke nogen regel om (universal)succession, når et pengeinstitut helt eller delvist til et andet pengeinstitut overdrager indeståender i eller lån til instituttet. I stedet gælder den almindelige regel om, at debitorskifte kræver kreditors samtykke, medmindre andet er aftalt med kreditor, eller andet er fastsat ved lov (fx succession i forbindelse med fusion i henhold til aktieselskabsloven i hvilket tilfælde kreditor fortsat vil være dækket af garantiordningen).

Til nr. 8

Med forslaget præciseres det, at Afviklingsselskabet garanterer simple kreditorer og indskydere i overensstemmelse med reglerne i § 4, stk. 1 og 2. Det vil sige, at for filialer i Danmark af udenlandske pengeinstitutter, der er omfattet af garantiordningen, yder Afviklingsselskabet dækning for indskyderes krav, jf. lovens § 4, stk. 2. For danske pengeinstitutter, samt deres filialer beliggende i andre lande, som er omfattet af ordningen, yder Afviklingsselskabet dækning for simple kreditorets krav.

Til nr. 9

Den foreslåede nye affattelse af bestemmelsen indebærer, at statens underskudsdekning også omfatter Afviklingsselskabets datterselskaber, som driver pengeinstitutvirksomhed. Sådanne datterselskaber, der driver pengeinstitutvirksomhed, er ikke medlemmer af Det Private Beredskab og er derfor ikke omfattet af

den statslige garantiordning. Afviklingsselskabets datterselskaber vil derfor principielt set kunne gå konkurs, hvilket i givet fald vil risikere at forspilde lovens formål om at skabe finansiel stabilitet. Den foreslåede præcisering er således en logisk følge af lovens formål.

Staten har aftalt med Det Private Beredskab, at dets samlede bidrag til garantiordningen på 35 mia. kr. vil blive indbetalt efter lovens system i §§ 9 og 10, uanset om enkelte pengeinstitutter eller filialer måtte være ude af stand til at betale deres andel. I den helt teoretiske situation, hvor Det Private Beredskab på trods af samtlige medlemmers solidariske hæftelse ikke er i stand til at opfylde betalingsforpligtelserne i loven, vil den statslige garantiordning imidlertid også være gældende og i kraft. Staten vil i en sådan situation fortsat honorere sin underskudsdekning.

Til nr. 10

For at sikre de danske penge- og realkreditinstitutters muligheder for at fremskaffe den nødvendige kapital også efter den 30. september 2010 på lige vilkår i forhold til pengeinstitutter i andre lande indføres der en frivillig overgangsordning i form af en gradvis udfasning af den gældende statsgaranti. Overgangsordningen åbner mulighed for, at danske pengeinstitutter, datterselskaber i Danmark af udenlandske pengeinstitutter samt realkreditinstitutter, der opfylder solvenskravet på 8 pct., jf. § 124, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, kravet til instituttets individuelle solvens-behov, jf. § 124, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed, samt et eventuelt af Finanstilsynet fastsat højere individuelt solvenskrav, jf. lov om finansiel virksomhed § 124, stk. 5, kan ansøge om en individuel statsgaranti for specifikke udstedelser af ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds).

Afviklingsselskabet vil administrere den forlængede statsgarantiordning og det vil i den forbindelse være naturligt, hvis Afviklingsselskabet forelægger generalforsamlingen forslag om navneændring til ”Finansiel Stabilitet A/S” og anmelder dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsens CVR-register og eventuelt anmelder navnet ”Selskabet til sikring af finansiel stabilitet A/S” som binavn.

Med bestemmelsen i § 16 a etableres der en ordning, hvorefter Afviklingsselskabet efter ansøgning og forhandling kan indgå aftale om at garantere ny ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior

covered bonds) med en løbetid på op til 3 år mod en garantiprovision.

Usikret gæld er gæld, obligationer eller værdipapirer, der i tilfælde af låntagers konkurs tilgodeses forud for andre efterstillede fordringer på den pågældende debitor, og som ikke er sikret ved pant i udstederens aktiver.

Junior covered bonds er lån optaget af et SDO-udstedende institut til brug for at opfylde krav om at stille supplerende sikkerhed, hvis lånegrænserne overskrides, fx som følge af fald i ejendomspriserne, jf. lov om finansiel virksomhed § 152 b og lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v. § 33 e. I tilfælde af låntagers konkurs tilgodeses junior covered bonds umiddelbart efter indehaverne af SDO-obligationer m.v., men forud for dækning af simple kreditorer, jf. § 247 d i lov om finansiel virksomhed og § 27 i lov om realkreditlån og realkreditobligationer m.v.

Det følger af bestemmelsen i § 16 a, stk. 1, at der åbnes mulighed for at ansøge Afviklingsselskabet om en individuel statsgaranti for ny ikke-efterstillet, usikret gæld, fx kommercielle papirer, herunder også kortfristet omsætteligt indlånsbevis (certificate of deposit), obligationslån, samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds). Muligheden for at garantere ikke-efterstillet, usikret gæld, omfatter også tilknyttede forpligtelser som fx swap-aftaler og garantier.

Almindelige indskud vil ikke være fuldt dækket efter den 30. september 2010, men vil herefter være dækket af en forhøjet indskydergaranti på 750.000 kr. Der forventes således vedtaget EU-regler, der vil indebære en totalharmonisering af indskydergarantien i EU-landene, sådan at alle lande senest fra den 31. december 2010 skal garantere almindelige indskud op til 750.000 kr. Det indgår i den politiske aftale, at indskydergrænsen vil blive forhøjet til 750.000 kr. gældende fra den 1. oktober 2010. Endvidere vil fx pengeinstitutternes leverandører heller ikke efter den 30. september 2010 være dækket af garantiordningen.

Der er tale om en ansøgningsmulighed, som – hvis det pågældende institut i øvrigt opfylder ansøgningsbetingelserne – vil blive fulgt op af en forhandling mellem Afviklingsselskabet og det pågældende institut om de nærmere vilkår for statsgarantien. Der er således ikke tale om, at pengeinstitutterne m.v., der opfylder ansøgningsbetingelserne, har en automatisk ret til at få en statsgaranti for lån, der løber til efter den 30. september 2010. Det afhænger af, hvorvidt der kan opnås enighed mellem Afviklingsselskabet og det pågældende pengeinstitut m.v. om en individuel aftale.

Da den nuværende situation på de finansielle markeder gør det vanskeligt – eller i hvert fald meget dyrt – for realkreditinstitutterne og de SDO-udstedende pengeinstitutter at finansiere den del af deres SDO-låntagning, der vedrører den supplerende sikkerhedsstilling, foreslås det samtidig, at udstedelser til realkreditinstitutternes og de SDO-udstedende pengeinstitutters supplerende sikkerhedsstilling, såkaldte junior covered bonds, også omfattes af overgangsordningen.

Ved indførelsen af SDO-reglerne blev det muligt for pengeinstitutter og realkreditinstitutter at optage en særlig form for kapital, også kaldet junior covered bonds. Kapitalen skal være en ikke-ansvarlig kapital, som alene optages med henblik på at finansiere forpligtelsen til at stille supplerende sikkerhed.

Junior covered bonds kan ifølge lovgivningen kun anvendes til brug for kravet om at stille supplerende sikkerhed for SDO-obligationsejerne. Den rejste kapital kan således ikke anvendes som et alternativt finansieringsinstrument til særligt dækkede obligationer, særligt dækkede realkreditobligationer eller realkreditobligationer.

Løbetiden på de statsgaranterede lån kan som udgangspunkt være op til 3 år og omfatter nye lån udstedt senest den 31. december 2010. Dermed sikres pengeinstitutterne og realkreditinstitutterne mulighed for statslig garanti i forbindelse med optagelse af mellem lange lån frem til den 31. december 2013 i stil med, hvad der gælder i en række andre landes garantiordninger.

Hvis en ansøgning godkendes og imødekommes, udsteder Afviklingsselskabet et garantidokument, og lånene skal udstedes senest 30 dage efter Afviklingsselskabets godkendelse. Garantidokumentet vil kunne indeholde oplysninger om, hvor og hvordan kreditorerne får udbetalt den statslige garanti, hvis et pengeinstitut misligholder sine forpligtelser. I tilfælde af, at et pengeinstitut misligholder sine forpligtelser og den statslige garanti forfalder, vil Afviklingsselskabet indtræde i det misligholdende pengeinstituts eller realkreditinstituts rettigheder og pligter.

I § 16 a, stk. 2, fastsættes, at ordningen administreres af Afviklingsselskabet. Der vil blive indgået en administrationsaftale med Afviklingsselskabet om administrationen af ordningen.

I § 16 a, stk. 3 fastsættes en tidsfrist for pengeinstitutternes ansøgningsmulighed, således at Afviklingsselskabet kan ansøges om statsgaranti på lån udstedt frem til og med den 31. december 2010. Endvidere skal ansøgningen om individuel statsgaranti være kommet frem til Afviklingsselskabet senest den 31.

december 2010. Økonomi- og erhvervsministeren bebyrdes dog til at fastsætte regler om at forlænge ansøgningsfristen til efter den 31. december 2010. En sådan forlængelse vil kunne være relevant, hvis hensynet til den finansielle stabilitet findes at nødvendiggøre det som følge af den finansielle og økonomiske udvikling i Danmark.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 16 b, at ansøgning efter § 16 a kan indgives af danske pengeinstitutter, datterselskaber i Danmark af udenlandske pengeinstitutter samt realkreditinstitutter, som overholder kapitalkravene i lov om finansiel virksomhed. Filialer i Danmark af udenlandske pengeinstitutter kan ikke søge om en statsgaranti. Ligeledes kan danske pengeinstitutters datterselskaber i udlandet ikke ansøge.

Desuden er det en betingelse for at kunne søge om statsgaranti, at det pågældende institut overholder lovens kapitalkrav. Denne individuelle vurdering vil Afviklingsselskabet skulle foretage på baggrund af de dokumenter, som penge- og realkreditinstitutterne m.v. er forpligtet til at indsende i forbindelse med ansøgningen, samt øvrige oplysninger som Afviklingsselskabet måtte finde nødvendig. Der kan således være penge- og realkreditinstitutter m.v., hvor redegørelsen om deres økonomiske stilling sætter spørgsmålstegn ved opgørelsen af deres individuelle solvensbehov, og hvor Afviklingsselskabet derfor på grundlag af en konkret vurdering må tage stilling til, om en statslig garanti for ikke-efterstillet, usikret gæld, fx kommercielle papirer og obligationslån, samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstilling (junior covered bonds), vurderes forsvarligt.

Det fastsættes i § 16 b, stk. 2, at ansøgning om statsgaranti, jf. stk. 1, skal indsendes til Afviklingsselskabet og vedlægges de dokumenter, som Afviklingsselskabet finder nødvendige for at foretage sit arbejde og beslutninger i forhold til bl.a. fastsættelse af garanti-provision og andre vilkår for den konkrete statsgaranti. Ansøgningerne skal bl.a. vedlægges en aktuel redegørelse for fastsættelsen af det individuelle solvensbehov, der opgøres efter reglerne i bilag 1 til Finanstilsynets bekendtgørelse om kapitaldækning.

Redegørelsen skal bl.a. indeholde en beskrivelse af virksomhedens økonomiske stilling og en begrundet angivelse af den forventede økonomiske udvikling i de kommende år. Derudover kan redegørelsen indeholde en beskrivelse af, hvordan udlånet fordeler sig på husholdninger, brancher, herunder virksomheder, samt på kredittyper og lånestørrelser samt en kvalitativ

tiv beskrivelse af kreditinstituttets udlånspolitik, herunder ændringer i udlånsbetingelser og vilkår.

Endelig skal der vedlægges en udtalelse fra instituttets godkendte revisor om kreditinstituttets økonomiske stilling og fremtidsudsigter samt den seneste årsrapport eller det seneste kvartalsregnskab.

I medfør af § 16 b, stk. 3, får økonomi- og erhvervsministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om ansøgningskrav og behandlingen af ansøgningerne, om udtalelsen fra revisor samt om offentliggørelse af oplysninger om udstedte garantier m.v. Selskaber, som har ansøgt og fået godkendt en statsgaranti, vil således kunne offentliggøres på Afviklingsselskabets hjemmeside, så långivere og andre interessenter hurtigt og uden omkostninger kan se, hvem og hvad der er udstedt garanti på.

Med bestemmelsen i § 16 c fastsættes en række vilkår for Afviklingsselskabets indgåelse af en aftale om statsgaranti efter § 16 a med penge- og realkreditinstitutterne.

I den nuværende garantiordning er pengeinstitutterne m.v. underlagt restriktioner i form af et udbyttestop, et forbud mod nye aktieoptionsprogrammer og forlængelse af eksisterende samt et forbud mod tilbagekøbsprogrammer frem til og med september 2010. Med bestemmelsen i § 16 c, stk. 1, sikres det, at tilsvarende restriktioner vil være gældende for samtlige pengeinstitutter m.v., herunder også realkreditinstitutter og pengeinstitutter, som ikke i dag er underlagt restriktionerne, der indgår aftale om statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds). Betingelserne vil også fremgå af de konkrete aftalevilkår, som vil være gældende for indgåelse af aftale mellem Afviklingsselskabet og de pågældende penge- og realkreditinstitutter m.v.

Det følger af bestemmelsen i § 16 c, stk. 1, nr. 1, at de deltagende institutter ikke må udbetale udbytte i den periode, statsgarantien er gældende, dvs. i hele det garanterede låns løbetid. Der kan dog udbetales udbytte efter den 1. oktober 2010, forudsat at udbyttebetalingerne kan finansieres inden for de regnskabsmæssige overskud. Det betyder, at bl.a. pengeinstitutternes frie reserver (overvejende overskud overført fra tidligere år) ikke kan udloddes til aktionærene. Endvidere må en eventuel udbetaling af udbytte ikke overstige, hvad der er forsvarligt under hensyntagen til selskabets og, i moderselskaber, koncernens økonomiske stilling.

Det følger af § 13, stk. 5, 3. pkt. i lov om finansiel stabilitet, at udbyttebetalinger kan finde sted inden for udenlandske koncerner indtil den 30. september 2010.

Udenlandske moderselskaber må således udlodde udbytte, forudsat at dette ikke afhænger af udbyttebetaling fra det danske datterselskab. Sidstnævnte indebærer bl.a., at bestyrelser i danske pengeinstitutter og realkreditinstitutter ikke må indstille, at generalforsamlingen udbetaler udbytte, medmindre det udenlandske moderselskab har erklæret, at udbyttebeløbet fra datterselskabet ikke anvendes til udbetaling af udbytte i moderselskabet.

Endvidere fremgår det af § 16 c, stk. 1, nr. 2, at forbuddet mod at iværksætte nye tilbagekøbsprogrammer af egne aktier eller andre lignende former for kapitalnedsættelser fortsat gælder. Hvis staten har udnyttet sin konverteringsret, foreslås det dog i nr. 2, 2. pkt., at forbuddet i 1. pkt. ikke vil være til hinder for, at selskabet foretager et tilbagekøb af statens aktier i forbindelse med en helt eller delvist konvertering og afvikling af et statsligt kapitalindskud i pengeinstituttet m.v., uanset at det ikke vil være muligt at tilkøbe aktier fra de øvrige aktionærer i selskabet. Aktieselskabslovens § 17 vil således ikke være til hinder for, at der foretages et sådant tilbagekøb af aktier fra staten, men ikke fra de øvrige aktionærer. Derudover vil forbuddet mod udstedelse af fonds- eller friaktier til favørkurs eller lignende fordelagtige ordninger blive opretholdt, så længe den udstedte statsgaranti er gældende.

Med bestemmelsen i § 16 c, stk. 1, nr. 3, sikres det, at pengeinstitutter m.v. ikke må igangsætte nye aktieoptionsprogrammer og ikke må forlænge eller forny eksisterende programmer. Ved aktieoptionsprogrammer forstås aktiebaseret incitamentsafløbning, dvs. aktieoptionsordninger og lignende incitamentsordninger, hvis værdi afhænger af kursudviklingen af en underliggende aktie. De typiske former for sådanne incitamentsordninger er aktieoptioner, tegningsoptioner/rettigheder (warrants) eller såkaldte fantomaktier.

Med bestemmelsen i § 16 c, stk. 1, nr. 4, fastsættes det, at penge- og realkreditinstitutter skal betale en garantiprovision for statsgarantien, som fastsættes individuelt for hvert enkelt institut.

Det enkelte penge- eller realkreditinstituts garanti-provision vil skulle fastlægges individuelt. Den eksisterende statsgaranti dækker samtlige krav uanset deres løbetid. Pengeinstitutter, der er medlemmer af Det Private Beredskab, betaler en garantiprovision for denne eksisterende garanti. I perioden indtil den 30. september 2010 vil der derfor ikke skulle betales provision for en statsgaranti for nye, individuelle udstedelser af ikke-efterstillet, usikret gæld, som fx kommercielle papirer, herunder også kortfristet omsætteligt indlansbevis (certificate of deposit), og obligati-

F. t. 1. vedr. finansiel stabilitet

onslån, samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds). For perioden efter den 30. september 2010 vil de institutter, som er medlemmer af Det Private Beredskab, skulle betale garantiprovision.

Realkreditinstitutter og pengeinstitutter, som ønsker at benytte sig af overgangsordningen, men som ikke er medlem af Det Private Beredskab, vil skulle betale for den statslige garanti for hele garantiperioden. Endvidere vil statens risiko for så vidt angår disse institutter ikke blive mindsket af Det Private Beredskabs bidrag på op til 35 mia. kr. Risikoen for tab til staten vil derfor i stedet blive indregnet i den garantiprovision, institutterne skal betale til Afviklingsselskabet.

Det fastsættes i § 16 c, stk. 2, at garantiprovisionen, jf. stk. 1, nr. 4, tilfalder staten. Der vil blive indgået en administrationsaftale med Afviklingsselskabet om administrationen af ordningen.

Det følger endvidere af § 16 c, stk. 3, at pengeinstitutter m.v., der indgår aftale med Afviklingsselskabet om statsgaranti, vil være underlagt bestemmelserne i lov om finansiel stabilitet § 13, stk. 1, 2, 4, 5 og 7. Det gælder også for de realkreditinstitutter og pengeinstitutter, som ikke er medlem af Det Private Beredskab. Dette indebærer, at de pengeinstitutter, der indgår aftale med Afviklingsselskabet om statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) også vil være omfattet af reglerne i den bekendtgørelse om de risici pengeinstitutter omfattet af garantiordningen må påtage sig, som er udstedt af Finanstilsynet i medfør af § 13, stk. 1, i lov om finansiel stabilitet ("bekendtgørelse om de risici pengeinstitutter omfattet af garantiordningen må påtage sig"). Det gælder så længe statsgarantien er gældende og dermed for hele det garanterede låns løbetid.

Med bestemmelsen i § 16 c, stk. 4, får økonomi- og erhvervsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler for fastsættelsen og beregningen af den garantiprovision, som skal betales til staten i henhold til stk. 1, nr. 4. Garantiprovisionen til staten for pengeinstitutternes overgangsordning vil bestå af en årlig grundprovision samt et tillæg baseret på pengeinstitutternes kreditrisiko, de såkaldte Credit-Default-Swap (CDS), der er prisen på en forsikring mod pengeinstituttets konkurs, opgjort under normale markedsforhold. Den samlede maksimale garantiprovision vil maksimalt kunne udgøre 0,9 procent. For pengeinstitutter uden en CDS betales i stedet et tillæg til grundprovisionen på 0,4 procentpoint. Det vil sige i alt 0,9 procentpoint. Præmien for statens garantistillelse for

junior covered bonds sættes efter en risikovurdering til maksimalt 0,9 procentpoint. Præmierne er fastsat i overensstemmelse med EU's retningslinjer.

Hvis lånet er i en anden valuta end danske kroner, kan garantiafgiften sættes højere for at udtrykke de ekstraomkostninger, som er forbundet med at foretage betalinger i anden valuta.

Det enkelte penge- eller realkreditinstituts garanti-provision fastsættes af Afviklingsselskabet på baggrund af de af økonomi- og erhvervsministeren fastlagte principper og kriterier.

Afgiften til staten skal betales hver tredje måned forud eller på lånets forfalddato. Garantiprovisionerne indgår ikke i den beregning af Afviklingsselskabets økonomiske stilling, der skal foretages efter lovens § 9, stk. 4, til brug for vurderingen efter § 9, stk. 1 og 3.

Bestemmelsen i § 16 c, stk. 5, indebærer, at hvis et pengeinstitut eller realkreditinstitut, der har indgået aftale om en individuel statsgaranti på lån, overtræder de vilkår, som følger af aftalen, kan Finanstilsynet udstede en advarsel til eller afsætte bestyrelsesmedlemmer eller påbyde pengeinstituttet henholdsvis realkreditinstituttet at afsætte en direktør i det pågældende institut.

Med bestemmelsen i § 16 c, stk. 6, får økonomi- og erhvervsministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om og vilkår for Afviklingsselskabets indgåelse af aftale om ydelse af statsgaranti, jf. § 16 a.

Det følger af den foreslåede § 16 d, at forvaltningsloven vil gælde for Afviklingsselskabets behandling af ansøgninger om statsgaranti i henhold til § 16 a. Sådanne sager hos Afviklingsselskabet foreslås derimod ikke omfattet af offentlighedsloven. Det skyldes karakteren af de oplysninger, som vil blive tilvejebragt i forbindelse med Afviklingsselskabets behandling af en ansøgning om statsgaranti. Det vil imidlertid i overensstemmelse med de af økonomi- og erhvervsministeren udstedte regler herom kunne blive offentliggjort på Afviklingsselskabets hjemmeside, at et selskab har ansøgt og fået godkendt en statsgaranti, således at långivere og andre interessenter hurtigt og uden omkostninger kan se, hvem og hvad der er udstedt garanti på.

Til nr. 11

I lyset af den foreslåede nye overgangsordning med en eksplicit statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld, som fx kommercielle papirer og obligationslån samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds), jf. det foreslåede nye kapitel 4 a, er det fundet hensigtsmæssigt at præcisere i bestemmelsen i § 17, stk. 4, at den ubetin-

gede og uigenkaldelige statslige garantiordning, jf. § 1, ophører den 30. september 2010.

Den statslige garantiordning beskytter derfor indtil ordningens udløb den 30. september 2010 de simple kreditors krav, der forfalder senest den 30. september 2010, og som ikke får deres forfaldne krav dækket rettidigt indenfor denne periode. Det gælder også i forhold til simple kreditorer, som ikke får deres berettede krav dækket rettidigt, selvom banken måske ud fra en umiddelbar vurdering er både solvent og likvid. Afviklingsselskabet vil umiddelbart efter at have dækket sådanne simple kreditorer tage de nødvendige skridt med henblik på en eventuel afvikling af det pågældende pengeinstitut i overensstemmelse med lovens øvrige bestemmelser, herunder i yderste instans indgive en konkursbegæring mod pengeinstituttet.

Har Finanstilsynet senest den 30. september 2010 fastsat en frist for et pengeinstituts opfyldelse af kapitalkrav i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, og er pengeinstituttets kapital ikke blevet retableret inden udløbet af denne frist, er Afviklingsselskabet forpligtet til at gennemføre den i § 7 anførte procedure til sikring af, at simple kreditorer i henhold til § 1 ikke lider tab. Hvis et pengeinstitut tages under konkursbehandling, vil pengeinstituttets simple kreditorer være omfattet af garantiordningen, hvis konkursdekret afsiges senest den 30. september 2010.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 4. februar 2009.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 1003 af 10. oktober 2008 om finansiel stabilitet foretages følgende ændringer:

§ 3, stk. 1-2.

§ 3. Økonomi- og erhvervsministeren opretter et aktieselskab (Afviklingsselskabet), hvis aktiekapital indskydes af staten. Staten er enejer af selskabet.

Stk. 2. Aktiekapitalen udgør ved stiftelsen 500.000 kr. Selskabet kan optage lån til at dække sit finansieringsbehov.

§ 4, stk. 1-2.

§ 4. Afviklingsselskabet har til opgave at sikre, at simple kreditorer i de pengeinstitutter og filialer, der er nævnt i § 2, stk. 1 og 2, og som har indgået aftale med Det Private Beredskab, får dækket deres krav. Afviklingsselskabet dækker ligeledes de simple kreditorers krav i de pengeinstitutter, som er nævnt i § 2, stk. 4.

Stk. 2. For de filialer, som er nævnt i § 2, stk. 3 og 4, der er omfattet af garantiordningen, yder Afviklingsselskabet dækning for indskyderes krav af den type, som er omfattet af den danske garantifond for indskydere og investorer, og som har tilknytning til danske filialer, i det omfang indskyderne ikke opnår dækning af deres krav gennem en anden ordning.

1. I § 3 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Der kan ydes statslige genudlån til Afviklingsselskabet.«

2. I § 4 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Afviklingsselskabet sikrer rettidig betaling af samtlige forfaldne krav, jf. stk. 1 og 2.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 5, stk. 1.****3. I § 5 indsættes som *stk. 2*:**

§ 5. Lov om finansiel virksomhed, årsregnskabsloven og lov om aktieselskaber, herunder reglerne om statslige aktieselskaber, finder med de afvigelser, som følger af denne lov, anvendelse på Afviklingsselskabet.

»*Stk. 2.* Bestemmelserne i lov om finansiel virksomhed §§ 61, stk. 8, 170, 171 og 175 a finder ikke anvendelse i forhold til Afviklingsselskabet.«

4. Efter § 6 indsættes:

»Kapitel 2 a

Afvikling af nødlidende pengeinstitutter m.v.«

§ 7, stk. 2.

Stk. 2. Hvis pengeinstituttets kapital ikke er reableret inden udløbet af den i stk. 1 nævnte frist, er pengeinstituttet og Afviklingsselskabet forpligtet til senest på det tidspunkt, hvor Finanstilsynets frist udløber, at indgå en betinget aftale om, at pengeinstituttet skal overdrage sine aktiver og passiver til en køber anvist af Afviklingsselskabet, jf. § 246, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. Aktiekapitalen og anden efterstillet kapital, jf. §§ 132 og 136 i lov om finansiel virksomhed, overdrages ikke.

5. I § 7, *stk. 2*, ændres »sine aktiver og passiver« til: »sin virksomhed helt eller delvist«.

6. I § 7, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt.: »Afviklingsselskabet afgør, hvilke dele af pengeinstituttets virksomhed der ikke skal overdrages.«

§ 8, stk. 1.

§ 8. Afviklingsselskabet kan i stedet for at indgå aftale med et nødlidende pengeinstitut efter § 7 vælge at tegne kapital i et pengeinstitut, der overtager aktiver og passiver fra det nødlidende pengeinstitut, eller på anden måde medvirke til afvikling af det omhandlede pengeinstitut i overensstemmelse med Afviklingsselskabets formål.

7. § 8, *stk. 1*, affattes således:

»Afviklingsselskabet kan i stedet for at indgå aftale med et nødlidende pengeinstitut efter § 7 vælge at afholde udgifter til eller indskyde kapital i et pengeinstitut, der helt eller delvist overtager det nødlidende pengeinstitut, eller på anden måde medvirke til afvikling af det omhandlede pengeinstitut i overensstemmelse med lovens formål.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 11, stk. 1.**

§ 11. Afviklingsselskabet garanterer, at alle simple kreditorer i pengeinstitutter og filialer omfattet af ordningen dækkes fuldt ud indtil ordningens ophør. Underskud i Afviklingsselskabet, som overstiger Det Private Beredskabs forpligtelser efter § 9, dækkes af staten. Overskud i Afviklingsselskabet på tidspunktet for garantiordningens ophør tilfalder staten.

8. I § 11, 1. pkt., ændres »i pengeinstitutter og filialer omfattet af ordningen« til: »og indskydere, jf. § 4, stk. 1 og 2,«.

9. § 11 2. pkt., affattes således:

»Forpligtelser i Afviklingsselskabet og dets datterselskaber, der overstiger Det Private Beredskabs forpligtelser efter § 9, dækkes af staten.«

10. Efter § 16 indsættes før kapitel 5:**» Kapitel 4 a***Ordning med individuel statsgaranti for simpel usikret gæld*

§ 16 a. Der etableres en ordning, hvorefter Afviklingsselskabet efter ansøgning kan indgå aftale om ydelse af individuel statsgaranti for ikke-efterstillet, usikret gæld samt for et SDO-udstedende instituts supplerende sikkerhedsstillelse (junior covered bonds) med en løbetid på op til 3 år.

Stk. 2. Ordningen administreres af Afviklingsselskabet i henhold til bestemmelserne i denne lov.

Stk. 3. Den i stk. 1 nævnte ordning omfatter lån udstedt senest den 31. december 2010. Der kan ansøges om individuel statsgaranti på lån indtil den 31. december 2010. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at fristen i 2. pkt. forlænges.

§ 16 b. Ansøgning efter § 16 a kan indgives af danske pengeinstitutter, datterselskaber i Danmark af udenlandske pengeinstitutter samt realkreditinstitutter, som opfylder solvenskravet på 8 pct., kravet til instituttets individuelle solvensbehov og et eventuelt højere individuelt solvenskrav fastsat af Finanstilsynet, jf. § 124 i lov om finansiel virksomhed.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Ansøgningen om statsgaranti skal indsendes til Afviklingsgesellschaft og vedlægges følgende dokumenter:

- 1) En redegørelse for opgørelsen af det individuelle solvensbehov.
- 2) En redegørelse fra kreditinstituttet om instituttets økonomiske stilling og fremtidsudsigter og en udtalelse fra instituttets godkendte revisor herom.
- 3) Den seneste årsrapport og det seneste kvartalsregnskab.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om ansøgningskrav, om udtalelsen fra revisor, og behandlingen af ansøgningerne, samt om offentliggørelse af oplysninger om udstedte garantier m.v.

§ 16 c. For individuel statsgaranti efter § 16 a gælder i statsgarantiperioden følgende vilkår:

- 1) Der må ikke udbetales udbytte. Der kan dog udbetales udbytte fra den 1. oktober 2010, forudsat at det kan rummes inden for det løbende overskud.
- 2) Der må ikke, foretages kapitalnedsættelser, iværksættes nye tilbagekøbsprogrammer af egne aktier, udstedes fonds- eller friaktier til favørkurs eller i øvrigt gøres brug af lignende fordelagtige ordninger. Dette gælder dog ikke helt eller delvist tilbagekøb af statens aktier som led i en afvikling af et statsligt kapitalindskud i de institutter, hvor staten har en konverteringsret.
- 3) Der må ikke igangsættes nye aktieoptionsprogrammer eller andre lignende ordninger til direktionen og eksisterende programmer samt andre lignende ordninger må ikke forlænges eller fornyes.
- 4) Kreditinstituttet betaler en garantiprovision for statsgarantien, som fastsættes individuelt for hvert enkelt institut.

Stk. 2. Garantiprovisionen, jf. stk. 1, nr. 4, tilfalder staten.

Stk. 3. Reglerne i § 13, stk. 1, 2, 4, 5 og 7, finder tilsvarende anvendelse på aftaler om individuel statsgaranti.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler for fastsættelsen og beregningen af den garantiprovision, som skal betales til staten i henhold til stk. 1, nr. 4.

Stk. 5. Hvis et pengeinstitut eller realkreditinstitut, der har indgået aftale om en individuel statsgaranti på lån, overtræder de vilkår, som følger af § 16 c, stk. 1, nr. 1-4, kan Finanstilsynet udstede en advarsel til det pågældende kreditinstitut, afsætte bestyrelsesmedlemmer i det pågældende institut eller påbyde instituttet at afsætte en direktør i det pågældende institut.

Stk. 6. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om og vilkår for Afviklingsselskabets indgåelse af aftale om ydelse af statsgaranti efter § 16 a.

§ 16 d. Forvaltningsloven gælder for Afviklingsselskabets behandling af ansøgninger om statsgaranti i medfør af § 16 a.«

§ 17, stk. 1-4.

§ 17. Loven træder i kraft den 11. oktober 2008 ved døgnet begyndelse.

Stk. 2. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter vedtagelsen.

Stk. 3. Loven har virkning fra den 5. oktober 2008.

Stk. 4. Garantiordningen ophører den 30. september 2010. Hvis Finanstilsynet senest den 30. september 2010 har fastsat en frist for et pengeinstituts opfyldelse af kapitalkrav i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed og pengeinstituttets kapital ikke er blevet reetableret inden udløbet af denne frist, er Afviklingsselskabet forpligtet til at gennemføre den i § 7 anførte procedure til sikring af, at simple kreditorer i henhold til § 1 ikke lider tab. Hvis et pengeinstitut tages under konkursbehandling, vil pengeinstituttets simple kreditorer være omfattet af garantiordningen, hvis konkursdekret afsiges senest den 30. september 2010.

11. § 17, stk. 4, 1. pkt., affattes således:

»Den generelle statslige garantiordning, jf. § 1, ophører den 30. september 2010.«

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 4. februar 2009.

Stk. 2. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter vedtagelsen.

F. t. l. vedr. finansiel stabilitet

Til lovforslag nr. L 102 og L 103. Skriftlig fremsættelse (21. januar 2009)

Økonomi- og Erhvervsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter

(Lovforslag nr. L 102).

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel stabilitet. (Overgangsordning for statslig garanti m.v.).

(Lovforslag nr. L 103).

Lovforslagene følger op på aftale om en kreditpakke, som regeringen har indgået med Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance.

Formålet med lovforslagene er at styrke kapitalgrundlaget i penge- og realkreditinstitutter og dermed tilvejebringe finansiel robusthed, så sunde virksomheder og husholdninger kan få finansieret deres aktiviteter. Samtidig skal virksomhedernes og borgernes tillid til den finansielle sektor styrkes.

Lovforslagene indebærer, at der etableres en ordning, hvorefter penge- og realkreditinstitutter med hjemsted i Danmark kan ansøge staten om statsligt kapitalindskud. Kapitalindskuddet ydes i form af hybrid kernekapital (stående rentebærende, ansvarlige lån uden fast løbetid) på i loven nærmere fastsatte vilkår.

Derudover laves der en 3-årig overgangsordning for statsgarantien, hvorved der sikres en gradvis udfasning. Samtidig tilbydes ordningen til realkreditinstitutter på udstedelse af deres

supplerende sikkerhedsstillelse på særligt dækkede obligationer. Afviklingssselskabet til sikring af finansiel stabilitet får samtidig styrket sine instrumenter til håndtering af nødlidende pengeinstitutter.

Endvidere styrkes den finansielle lovgivning på en række områder. Der stilles bl.a. krav om, at direktionsmedlemmers variable lønandel ikke må overstige 50 pct. af grundlønnen inklusiv pension. Finanstilsynet styrkes ressourcemæssigt og med hensyn til indgrebsmuligheder. Der indføres forbud mod programmer med lånefinansieret salg af egne aktier og garantbeviser. Samtidig får Forbrugerombudsmanden styrkede muligheder for at tage konkrete sager op.

Det skønnes, at staten som udgangspunkt vil yde kapitalindskud til penge- og realkreditinstitutterne på ca. 100 mia. kr., såfremt alle kreditinstitutter udnytter muligheden for kapitalindskud fuldt ud. Kapitalindskuddet er en investering og ikke en udgift. Det forventes, at staten vil modtage et samlet afkast på gennemsnitligt 10 pct. årligt i rente for kapitalindskuddet. Lovforslaget skønnes at have positive konsekvenser for erhvervslivet, da det vil styrke mulighederne for, at sunde, kreditværdige virksomheder kan få finansieret deres aktiviteter.

Af hensyn til den finansielle situation ønskes lovforslagene hastebehandlet og vedtaget primo februar. Det forudsætter en række dispensationer fra reglerne i Folketingets forretningsorden.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og bemærkningerne til disse, skal jeg anbefale forslagene til det Høje Tings velvillige behandling.